

POSUDEK

oponenta na diplomovou práci studenta Tomáše Laciny

**na téma: „Zákaz mučení a jiné nelidské a kruté zacházení
v trestním právu ČR“**

Autor si pro svoji práci vybral ne zcela běžné, i když jistě zajímavé téma.

Diplomovou práci rozčlenil na úvod, následujících šest kapitol a závěr. Práce obsahuje též cizojazyčné (anglické) resumé, bohatý seznam odborné literatury, judikatury a právních předpisů, včetně mezinárodních dokumentů a rozhodnutí ESLP na toto téma. Po stránce formální diplomová práce svým rozsahem vyhovuje platné vyhlášce děkana FPR, vykazuje nulovou míru podobnosti a nezaznamenal jsem v ní vážnější gramatické ani stylistické chyby.

V úvodu autor vysvětluje zejména důvody výběru tématu, strukturu diplomové práce a zdůrazňuje, že její těžiště tvoří kapitola 3. (česká právní úprava) a 4. (pojem veřejné moci). K tomuto úvodu nemám větší připomínky.

V 1. kapitole autor uvádí definici mučení a jiného krutého a nelidského zacházení, a to z hlediska dokumentů, které jednotlivé pojmy vykládají. K této kapitole mám pouze jednu zásadní připomínku, a sice, že na s. 4 příliš nerozumím větám, že „pokud policista provede určitá opatření v sebeobraně nebo bude působit určitou silou v případě potřeby zatčení pachatele...je toto zacházení ospravedlnitelné pouze pokud by za jiných okolností naplnilo znaky nelidského zacházení“. Předpokládám, že při obhajobě diplomové práce autor tuto pasáž blíže vysvětlí.

Druhá kapitola je věnována historii právní úpravy mučení, a to jak z hlediska mezinárodních dokumentů, tak z hlediska vnitrostátní úpravy. Ani ke zpracování této kapitoly nemám připomínek.

Ty však mám pokud jde o kapitolu 3., jež se týká skutkové podstaty mučení a jiného nelidského zacházení. I tato kapitola je kvalitně zpracována, ovšem je pouze o trestném činu podle § 149 TrZ. Subkapitola 3.3. která má upravovat vztah k jiným ustanovením trestního zákoníku, je příliš stručná (s. 40, 41). V subkapitole 3.7. autor odkazuje na statistické údaje o trestném činu podle § 149 TrZ. Bohužel odkazuje jen na statistiku Ministerstva vnitra, která se týká trestně stíhaných osob, zajímavější by bylo, kolik osob bylo za tento trestný čin

pravomocně odsouzeno, což by mělo být zřejmé ze statistických údajů poskytovaných Ministerstvem spravedlnosti. Lze se domnívat, že tyto počty jsou nízké, že tento trestný čin se vyskytuje jen v malém počtu a že daleko více případů mučení nebo jiného nelidského zacházení bychom našli u jiných trestných činů (např. vydírání, zbavení osobní svobody, znásilnění a dalších). O těchto daleko četnějších trestných činech se však předložená diplomová práce nezmiňuje.

V kapitolách 4, 5 a 6 autor rozebírá velmi podrobně pojem veřejné moci, mučení podle výkladu judikatury ESLP a provádí komparaci naší úpravy s našimi úpravami dalších států (konkrétně SRN, SR, RF). Oceňuji, že i tyto kapitoly jsou velice kvalitně zpracovány, autor prokazuje znalost judikatury ESLP, základních mezinárodních dokumentů i znalost některých cizích právních úprav.

V závěru autor provádí podrobné shrnutí celé práce a uvádí též problémy, na které při jejím zpracování narazil a které nejsou vždy jednoznačně vykládány.

Mohu jen opakovat, že jde velice kvalitní diplomovou práci, k níž mám v zásadě jen jednu výhradu, a sice, že její téma je zúženo na nepříliš frekventovaný trestný čin mučení a jiné nelidské a kruté zacházení podle § 149 TrZ. Takže diplomová práce je po teoretické stránce na výborné úrovni, avšak pro praxi není, alespoň podle mého názoru, velkým přínosem. Předběžně je tedy hodnotím druhým, popř., bude - li zúžení tématu autorem při obhajobě přesvědčivě vysvětleno, i prvním klasifikačním stupněm.

V Plzni 10.6.2020

JUDr. Jindřich F a s t n e r
oponent diplomové práce